Exemplarul: Lei 3.— 4 pagini.

ABON
Un an
6 luni
3 luni

Viața Nouă

Redacția și administrația Arad Bulevard. Regina Maria 10. Etaj I.

Organ al Partidului Național-Liberal.

Anul VI. — N-rul 7 | Apare de două ori pe lună sub conducerea unui comitet | Arad, 17 Martie 1929.

Poștal Cartiral
Arad

Declarațiile fruntașilor partidului național-liberal.

La clubul central al partidului liberal, din București, a avut loc săptămâna trecută o adunare la care au luat parte toți fruntașii partidului nostru, parlamentarii actuali și foștii parlamentari precum și reprezentanții tuturor organizațiilor județene. — Organizația noastră a fost reprezentată prin d-nii *Dr. M. Mărcuș* și *prof. Dr. D. Manolescu*, foști senatori.

Iată o parte din declarațiile făcute de d-nii Vintilă Brătianu și I. G. Duca:

— D-l Vintilă Brătianu despre alegerile județene de la Arad —

Luminarea opiniei publice

Opinia publică trebue să fie luminată, spre a putea cunoaște cum se cuvine și just, toate partidele.

E bine ca pe viitor să nu mai poată fi dusă cu minciuna.

Aceste trei luni au servit, sunt convins, foarte mult.

Alegerile de la Arad.

E caracteristic, exemplul dela Arad.

Am dat acolo lupta în condiții foarte grele.

Procesul de lămurire a opiniei publice se face chiar mai repede decât credeam.

Era o alegere cu caracter local, pentru consiliile județene și contingentul nostru a sporit simțitor dela alegerile generale.

E simptomatic și dovedește că în popor există un bun simț remarcabil, care începe a fi trezit.

Congresul Partidului.

Congresul partidului va fi la toamnă, pentru ca el să se bazeze pe lămurirea definitivă a opiniei publice.

Un contact permanent trebue deci păstrat; îl impune sufragiul universal și lămurirea populației.

Trebue să faceți ca partidul liberal să funcționeze în adâncime, iar organizațiile locale să fie pline de viață, așa cum se cuvine sub sufragiul universal.

Stăm deci în rezervă, nu pasivă, dar activă

In acest interval avem ca principală grijă să stăm cu arma la picior, să împedicăm anarhia și să nu lăsăm ca oamenii să-și piardă nădejdea.

Trebue reacționat dar pe toate chestiunile locale.

Să se vadă preocuparea constantă pentru interesul general.

Partidul liberal rămâne deschis oamenilor cinstiți și de muncă.

Organizațiile noastre să rămână pretutindeni deschise pentru toate elementele bune, cinstite și de muncă.

Nu mi-e teamă de viitor. Partidul nostru e partid național, căci caracterul României e românesc în marea lui majoritate, e singurul și cu adevărat democratic.

Cuvântarea d-lui I. G. Duca

D-sa roagă pe șefii organizațiilor județene să convoace comitete cât mai largi, în cari să împărtășească ideile și directivele partidului în momentul acesta.

Va începe ope a de reorganizare și se vor revizui toate organizațiile comunale.

Elementele noui de muncă sunt binevenite. Toți cei inutili și cei cărora ar putea să li se reproșeze ceva din punct de vedere moral să fie înlăturați.

Vor fi în Ardeal, convocări pe centre, la Brașov, Cluj, Oradea și Timișoara organizațiile vor fi formate din elemente locale cât mai numeroase.

Partidul liberal trebue să fie în continuă activitate, prezentându-se la toate luptele: la camerile agricole, de muncă și de comerț, la federale, la comisiile comunale și județene.

Un contact permanent cu massele trebue păstrat

D-sa insistă ca organizațiile județene să comunice centrului toate abuzurile și samavolniciile ce se comit, pentru ca pe baza lor să se acționeze acolo tocmai în interesul populației.

Programul partidului care n'are nevoe să fie schimbat, va fi totuși pus la punct, căci puterea partidului nostru a stat tocmai în evoluție continuă, a stat în fruntea curentelor. N'a fost nici un moment cu ochii îndreptați spre trecut, ci spre viitor.

De nevoile reale ale masselor am ținut și vom ține continuu seamă.

Rezum deci, încheie d-sa: organizare, activitate și siguranță în isbânda finală a partidului nostru.

Sfichiuiri...

De gura lumii...

Suntem informați, că la comunicarea oficială făcută Ministerului de Interne, asupra rezultatului alegerilor Județene, d-l Dr. Augustin Lazar, subprefectul județului Arad, a binevoit să adaoge în telegramă o prețioasă informațiune și anume că *numărul neașteptat de mare al voturilor obținute de lista partidului liberal se explică prin concursul fățiș al Lupiștilor și al Averescanilor.*

Rugăm pe d-l Dr. Lazar, să rămâe credincios misiunei domniei sale de funcționar de carieră, cum îi place să se intituleze, în momentele dificile.

De altminteri suntem convinși că informațiunile primite sunt scornite de gura lumii și de babele răutăcioase, și în consecință chiar d-l Dr. Augustin Lazar, în persoană, se va grăbi să ne trimeată o energică și categorică desmințire.

Papistaș.

Pentru d-l Cornel Luțai și pentru cetățenii Municipiului.

In Nr. 6 din 3 Martie c. am pus câteva întrebări d-lui Dr. Cornel Luțai, președintele comisiunii interimare a orașului Arad.

Intre altele voiam să știm dacă Dsa a luat parte la cumpărarea celor 2 autobuse Ford ca reprezentant al comisiei interimare a municipiului sau ca reprezentant al firmei „Ford" (Ablonczy & Busztin) ale cărei interese le apără ca advocat de vre-o zece ani.

Dl Dr. Luțai n-a binevoit să ne onoreze cu vre-un răspuns. In schimb a făcut niște declarațiuni amare pentru locuitorii Aradului, cărora nu le mai poate face surprize de Paști, într'un ziar unguresc. (E foarte natural! ziarele ungurești sunt mai serioase)

Pentru cei cari nu citesc ziarele ungurești, ne însărcinăm noi să precizăm unele lucruri în legătură cu întrebarea de mai sus. Și-anume: nu știm dacă dl Dr. Cornel Luțai a reprezentat Primăria sau firma „Ford" la cumpărarea autobuselor. Știm însă că Dsa *este acționar și membru în consiliul de administrație* al firmei mai sus amintite.

Nu credeți?

Obosiți-vă până la Tribunal și cereți registrul firmelor înscrise și la pagina 241 veți găsi scris acolo că în urma cererii din 2 Iunie 1928 (sub nr. 141) s-a înregistrat: *Intreprinderea de mașini și automobile Ablonczy Bustin S. A. cu sediul în Arad.*

Președinte al societății este Dl Ablonczy Iosif, proprietar;

Vicepreședinte, Dl Bustin A. iar membri în consiliu, D-nii:

Dr. Luțai Cornel și
Faragó Rudolf.

Așa dar *nu numai advocat al firmei ci și membru în consiliul de administrație*, în care calitate ridică tantieme.

Legalitatea domnește sub turnul Primăriei!

Cronica dramatică.

TEATRUL ORĂȘENESC.

— Scampolo: Fifi Mihailovits — Plicul — Scrisoarea pierdută — Obscenități desgustătoare — Pentru comisiunea teatrală —

de Al. Constantinescu.

După demnul spectacol dat de Dna M. Voiculescu cu dramatica operă a lui C. Răuleț „Papagalii", au urmat la Teatrul orășenesc o serie de reprezentanții cari ne-au mobilizat la teatru aproape din două în două zile.

O primă observație. Nu s'ar putea eșalona de către Primărie — și cu avizul onor. comisiuni teatrale — în așa fel spectacolele încât să nu avem aglomerări de reprezentanțiuni, după unele prea îndelungate pauze, aglomerări cari dăunează fizicește și materialicește atât spectatorilor cât și turneelor?

*

Din reprezentanțiile *Teatrului de vest* am desprins două lucruri: talentul desăvârșit cu care dra Fifi Mihailovits ne-a redat pe *Scampolo* și premiera „Plicul"-ui lui Rebreanu.

Pe d-ra Mihailovits am văzut-o în mai multe roluri; în toate a fost deopotrivă de impresionantă — dar a impresionat mai ales în „Sorana„ și în „Scampolo", adică în acele roluri cari dau posibilitate actorului să-și manifeste emotivitatea proprie. Și d-ra Mihailovits este o emotivă. Deci o admirabilă interpretă a rolurilor cu adânc înțeles omenesc sau a acelora care conturează pe învinșii vieții. Inzestrată cu multe calități, între care o voce aptă de cele mai subtile nuanțări și grație căreia ar putea aborda orice rol de ingenuă, D-ra Mihailovici și-a câștigat, pretutindeni unde a apărut pe scenă, simpatiile unanime ale spectatorilor. Conștiinciozitatea muncii a adăugat talentului d-sale îndemânarea și într'o oarecare măsură siguranța scenică, pe care le găsești numai la actorii consumați — deși d-ra Mihailovici nu și-a trecut nici ultimul examen la conservator. — Tocmai în această prematură manifestare mai mult decât onorabilă stă valoarea marelui său talent, căruia o oficialitate înțelegătoare și bine intenționată i-ar înlesni posibilitatea unei evadări în străinătate pentru desăvârșirea cunoștințelor. In acest scop câțive intelectuali din Arad am și pornit o acțiune care, credem, nu se va opri la mijlocul drumului.

Plicul lui Liviu Rebreanu l-am văzut la primele reprezentanții, în București. N'au trecut decât câțiva ani, de-atunci — dar câte nu s'au schimbat! Și în societatea pe care d-l Rebreanu o biciuiește necruțător și în piesa d-sale. *Plicul* este o satiră socială strâns legată de epoca imediată de după războiu. Cu cât vremea se scurge prefăcând moravurile, cu atât satira își pierde sensul și isbește în gol. Astăzi chiar, *Plicul* a și'nceput să sune falș Dar mâine?.. O intrigă condusă cu îndemânare, un dialog viu, câteva schițe caricaturale. Atât. Nici un personagiu care să trăiască prin el; nici o incursiune mai adâncă în fondul omenesc al vre-unui tip. Mediul social a putut câștiga, arta n'a câștigat nimic. *Plicul* dispare ca orice plic asvârlit în coșul cu hârtie, după ce l-ai folosit. Și peste câțiva ani nu-l vor mai scoate la suprafață decât cercetătorii activității literale a autorului lui.

*

Nu tot astfel stau lucrurile cu „Scrisoarea pierdută". Oricât s'ar fi străduit d-l Morțun să-l adnoteze pe Caragiale, oricât de târâp i s'ar fi părut Dandanache d-lui Amgdalis, sau oricât de puțin impresionantă ar fi o întrunire politică cu elevi de liceu transformați ad hoc în cetățeni alegători, piesa lui Caragiale trăiește, pentrucă trăiesc în ea și credulitatea bonomă a lui Trahanache și canalismul nesupărător al lui Cațavencu și prostia pretențioasă a lui Farfuride și servilismul lui Pristanda și ambiția pentru prestigiul onestității al coanei Zoița, etc. etc.

Reprezentația „Scrisorii pierdute" din ziua de 9 Martie c. a fost — exceptând unele micșorări — o reprezentație de gală.

(urmarea în pag. 3-a.)

BISERICA.

Pentru Biserica militantă.

E evident, ce avânt a luat activitatea bisericească din Eparhia Aradului în anii din urmă. Se cuvine să şi spunem, că avântul se datorează P. S. Episcop din fruntea Eparhiei.

Activitatea aceasta însă parecă se reduce tot mai mult la o singură latură. Noi credem, că lucrarea bisericii trebuie să fie şi omnilaterală şi temeinică şi mai credem că temeinicia nu exclude omnilateralitate, ci o cuprinde în sine. In zadar se vor concentra toate forţele asupra unui punct de atac, dacă flancurile sunt lăsate pradă atacurilor duşmane.

In Eparhia Aradului tot mai mult se concentrează forţele asupra unei redute, tot mai mult se lasă descoperite fancurile. In adevăr, atât scrierile cât şi graiul viu sunt puse în slujba acţiunii antisectare, dar pentru întărirea credincioşilor se face an de an tot mai puţin. Impotriva sectarilor se dau atacuri puternice şi vehemente, dar pentru luminarea sistematică a credincioşilor se face puţin şi treptat mai puţin.

Priviţi de exemplu biblioteca creştinului ortodox tipărită şi răspândită din belşug. Cele mai multe broşuri ale acestei biblioteci sunt antisectare. Bibliotecii aproape nu i se mai potriveşte numirea, căci e mai mult antisectară şi îmbrăţişează prea puţini problemele pozitive ale ortodoxiei. In schimb nu avem manuale de religie nici pentru şcoalele primare. De aceste manuale nici nu se mai sinchiseşte nimeni.

Se dă luptă împotriva sectarilor adulţi, de cari nu ne-am îngrijit câtă vreme au fost ai noştri şi în grija noastră. Cu alte cuvinte, activitatea bisericii se paralizează acolo unde ar trebui să se întărească. Se lasă trenul să plece şi apoi ne mai mirăm că nu-l putem ajunge.

In centrul Eparhiei, de exemplu, catehizarea e aproape în totală părăginire. In special catehizarea şcoalelor primare e făcută numai de învăţători. Recunoaştem, că aceşti învăţători ieşiţi în cea mai mare parte din şcoala normală (pedagogia) confesională, îşi fac datoria în mod conştienţios, dar credem că aceasta ar fi datoria preoţilor. Din mai multe motive. Ar fi prea mult să le înşirăm pe toate. Amintim numai câteva şi nu pe cele de căpetenie. Dacă ar catehiza şi la şcoalele primare preoţii, copiii ar avea, cel puţin la orele de religie, prilej să cunoască pe părintele lor sufletesc, să se împrietenească enoriaşii şi copiii enoriaşilor, ar avea prilej să-şi crească buni şi înţelegători ascultători ai predicilor şi mai ales ar avea putinţa să-şi înarmeze credincioşii, de mici, împotriva atentatelor sectare de mai târziu. Peste tot, prin catehizarea şcoalelor primare de către preoţi, s'ar încheia tainica legătură dintre preot şi credincioşi.

Noi suntem de convingerea, că o catehizare, iar lipsa acestei catehizări o facem zadarnică.

Ar rămânea să cercetăm, dacă ar fi posibil, ca preoţii să catehizeze în şcoalele primare din centrul Eparhiei.

Aradul are, înglobând toate cartierele, vreo 600—7000 elevi ortodocşi români în şcoalele primare, între care şi una supraprimară. Edificiile şcoalelor sunt: 3 în Pârneava, 2 în centru, 1 pentru Grădişte, 1 în Şega şi 1 în Gaiu. Numai la cea din Gaiu catehizează preotul de acolo. Cartierul Grădişte îşi are acum preotul său, dar copiii cari cercetează şcoala de lângă gară sunt catehizaţi şi azi de învăţători.

Parohia Arad, care cuprinde centrul, Pârneava şi Şega deocamdată, nu are nici un preot catihet la şcoalele primare, afară de cea supraprimară. Preoţi ar fi la parohie trei, între cari doi catehizează la ucenicii industriali, comercianţi şi fete, iar unul nu catehizează de loc.

Afară de preoţii parohiali însă, mai sunt în Arad foarte mulţi preoţi, dar nici unul nu catehizează. Noi admitem că au alte ocupaţiuni, anume în birourile Consiliului Eparhial, dar ştim, că unii din ei ar primi bucuros, ba au chiar cerut să li se dea şi parohii. Prin urmare ar avea vreme şi de catehizare. Dar să zicem că nu au vreme. Ştim însă, că P. S. Sa îşi ţine două posturi de parohi ai Catedralei, cari ridică regulat un onorar pentru osteneala cea mare, că iscălesc statul de plată. Nu li s'ar putea cere acestora să catehizeze în calitate de preoţi ai catedralei, ca să nu ia plata absolut în zadar? Mai ştim că P. S. Sa ţine doi diaconi plătiţi. E adevărat că plata diaconilor e slabă ca plată din care să trălască, dar pentru munde câte o zi la săptămână sunt plătiţi destul de bine. In adevăr, aceşti diaconi nu predică, nu au altă ocupaţiune de birou, nu catehizează. Pentru câteva „Iară şi iară..." spuse din Duminecă în Duminecă, sunt ţinuţi apoi toată săptămâna şi tot anul şi toată viaţa fără să mişte o piatră, fără să mişte o inimă, un suflet.

Nu s'ar putea împreuna şi posturile de diaconi cu datoria de a catehiza?

Nici pe departe nu am spus totul despre biserica militantă din centrul Eparhiei. Ce ar fi dacă am trece în restul ei? Biserica militantă are avânt şi avântul îl creşte an de an, dar îi lipseşte laturea strategică.

Suntem convinşi însă că-şi va câştiga şi cunoştinţele strategice, P. S. Sa Episcop Grigorie a dat şi până azi eclatante dovezi de râvnă şi de înţelepciune arhierească, dar puţinul timp, de când păstoreşte, nu i-au îngăduit să cunoască terenul şi să-l exploateze suficient.

Cele de mai sus le-am spus pentru Prea Sfinţia Sa şi spusele sunt isvorîte din iubire şi din deosebită smerenie frască. Le-am spus cu buna intenţie de a ne pune în slujba cea grea pe care a luat-o Prea Sfinţia Sa. Suntem convinşi că spusele noastre vor fi primite cu părintească bunăvoinţă.

In sfârşit promitem, că şi altădată vom năzui să contribuim la munca grea a P. S. Părinte, rugându-L totdeauna să le cumpănească şi ntrucât le află bune, să binevoiască a le da urmare. Noi vom face pe exploratorii de teren cu neclătinata convingere, că vom fi de folos, vom aduce un drum de muncă, spre a face biserica în adevăr militantă în sensnsul problemelor pozitive ale ortodoxiei.

Mai rugăm însă pe P. S. Sa ca iubirii Sale de Părinte să adauge totdeauna şi rigoarea de Stăpân.

ROSTURILE BISERICII.

Dacă acest organ a îmbrăţişat şi va mai îmbrăţişa şi chestiuni bisericeşti, cari, la aparenţă, n'ar avea legătură cu un organ de propagandă politică-culturală, o face şi o va face pentru înaltele rosturi ce le-a avut şi le va avea Biserica în viaţa poporului român de pretutindeni.

Aceasta este o convingere obştească, mai ales la Românii de dincoaci de Carpaţi şi nu numai a celuice scrie aceşte şire. De aceea am şi primit să colaborez mai deaproape în acest sens.

De aceea, gândul şi intenţiile mele merg într'acolo ca, până la o măsură, să intrăm în nota publicisticei româneşti, care de o vreme încoaci, se ocupă tot mai stăruitor de chestiuni religioase şi bisericeşti. Nu ne unim însă cu năravurile a celor organe de publicitate cari caută chestiunile bisericeşti din laturea lor umbroasă, a scăderilor, pentru a lovi în anumite persoane sau pentru a-şi masca oarecari interese laturalnice, sub cuvântul asprelor critici prin cari se subminează autoritatea Bisericii şi se promovează anarhia în sufiete.

Asemenea condeie cari mai mult distrug decât zidesc, nu intră în dragostea şi în respectul nostru.

Acela ce, însă, iarăşi, nu înseamnă că vom trebui să stăm muţi în faţa unor anumite stări de neajunsuri, voite sau numai întâmplătoare, cari trebuesc înlăturate sau îmbunătăţite, în Biserica noastră.

Biserica ortodoxă română, aici în Ardeal, a fost mama şi îndrumătoarea vieţii româneşti spre idealul realizat în zilele noastre. Ea trebue să rămână şi pe mai departe în aceste rosturi: prin activitatea sa, prin stăruinţele sale colective, şi prin pildele, cât mai frumoase de zâl şi de morală, din partea celor ce poartă în sânul ei o frântură, cât de mică de apostolat: preoţie sau alte încredinţări bisericeşti. Deci aceştia să se subordoneze *scopurilor ei sfinte, şi pe Biserică să nu o robească în slujba scopurilor lor lăturalnice.*

Iar cealaltă parte—de peste Carpaţi —a aceleiaşi Biserici româneşti, a fost creiatoarea şi ocrotitoarea unei strălucite tradiţii religioase, culturale şi artistice şi a fost sprijinul de seamă al ideii de stat politic naţional românesc.

Aşa stând lucrurile, e lucrul cel mai firesc ca, în loc de a sfărâma aceste petri din temelie *prin critici prea îndrăzneţe şi vădit interesate,* să clădim pe ele *viaţa noastră românească viitoare.*

In congläsuire cu acest interes rival al Românismului, d ci, strigăm din toată tăria sufletului nostru un „veto" în o-în obrazul celor ce-şi necinstesc propriul lor condeiu întâi de toate, prin criticile lor veninoase şi, uneori, lipsite de cel mai elementar bun simţ. Dar, tot atunci, vom cere şi noi mai multă pază bună şi chibzuită îndrumătorilor vieţii bisericeşti. Căci, într'adevăr, nimeni nu va putea tăgădui că, în zilele de mari prefaceri prin cari trecem, nu ar avea şi conducătorii, mari şi mici, bisericeşti oarecori scăpări din vedere, cari în lumea neroasă de a fi mai mult decât în trecut, trezesc mai vii sensibilităţi.

Ţinem cu o cale să subliniem, cu oarecare mulţumire sufletească, că la noi, în Ardeal, n'am prins cele câteva ţipete de Sacali ai condeiului gazetăresc dela Bucureşti, cari nu-şi dau seama de tulburările pe cari ei înşişi le produc, prin felul scrisului lor şi prin atot-competenţa ce şi-o roagă în treburile bisericeşti.

Dorim ca această cuvincioasă rezervă, ce se manifestă la noi, să se menţină şi pe mai departe. Şi n'avem dorinţă mai ferbinte de sortit, în special către creştinii mireni înţelegători de la noi, să-şi păstreze şi pe mai departe bunul cumpăt de până aci şi să-şi sporească dragostea şi încrederea sufletească către sfânta Biserică ort., chemată în orice împrejurări din viitor, să fie singura călăuză a vieţii româneşti, şi chiar şi o vieaţă de preot.

Dr. Gh. Ciuhandu.

Pentru Neam şi pentru Lege

Fragmente din discursul părintelui fost senator Dr. Gh. Ciuhandu

Dlor senatori, pentru a nu mi se atribui că am exagerat doar, afirmând că biserica greco-catolică cu credincioşi puţini beneficiază de subvenţii proporţional mai mari decât i se cuvin, să trecem la bugetele Ministerului Cultelor pe 1926 şi 1928.

O parte din datele, de cari mă voi folosi, au fost utilizate în şedinţa de la 16 Decemvrie 1926 a Senatului, de către ministrul de atunci al cultelor. A le repeta nu este de prisos, dacă voim să ştim: în ce disproporţie izbitoare se consumă bugetul Statului din partea greco-catolicilor noştri.

Biserica ortodoxă, care numără cel puţin 12 milioane de suflete, are în bugetul anului 1926, numai 330 milioane de lei, în raport cu ortodocşii, greco-catolicii noştri, cari îşi zic mai bucuros „uniţi" — pentru a dovedi: cât de mult înclină spre factorul extern, cu care stau în legături duhovniceşti — zic: aceşti greco-catolici, în număr de 1.386.000, figurează în buget pe anul 1926 cu suma de 50 milioane. Dacă am considera proporţia, echitatea şi — cum spune Constituţiunea — „o deopotrivă protecţiune", atunci Biserica ortodoxă ar trebui să aibă cel puţin 450 milioane lei subvenţiune, adică mai mult cu 120 milioane decât ce are aievea.

Protestanţii în număr de 1.660 000 suflete, au subvenţie de 36.894.000 lei. In proporţie, biserica ortodoxă ar trebui să aibă 446 milioane lei, adică cu 116 milioane mai mult.

Musulmanii cu 153.000 suflete au 4.619.000 lei subvenţie. In raport cu musulmanii, Biserica ortodoxă ar trebui să primească o subvenţie de 369 milioane, adica mai mult cu 39 milioane.

Vasăzică, din punct de vedere al bugetului, Biserica „dominantă" este la coada celorlalte confesiuni!

Deci, după socoteala mea, Statul român dă subvenţie, de fiecare suflet, după cum urmează:

Pentru protestanţi 22 lei de suflet.
„ ortodocşi 27 „ „ „
„ musulmani 30 „ „ „
„ uniţi 36 „ „ „

Au deci, uniţii noştri, dimpreună cu partidul lor naţional-ţărănesc, motiv să plângă cu lacrimi de crocodil — ca şi „Comitetul central de apărare al Bisericii române-unite cu Roma", dela Gherla, că în zece ani multe necazuri au trecut asupra lor, şi că nu li-a rămas decât numai cenuşa în vatră şi ochii ca să plângă! D'apoi, că nici în sânul mamei lor nu li-a fost mai bine, decât în această ţară, care-şi risipeşte avutul pentru ei, nişte fii nerecunoscători, cari, cum am dovedit-o cu însăşi hârtiile lor, nu se dau înapoi nici dela falsuri, numai să-şi asigure şi mai mult subvenţia Statului românu...

Dar să continuăm cu constatările făcute în Senatul dela 1926.

E vorba de episcopii, care reprezintă puterea organică a bisericilor. Biserica ortodoxă cu cel puţin 12 milioane de suflete, are 18 episcopii, — uniţii, la 1.386.000 suflete, au 4 episcopii. In raport cu uniţii, noi ar trebui să avem 38 episcopii, cel puţin. Şi totuşi — zic eu — mai iscodiră ce iscodiră, ca să mai obţină un episcop, prin concordat!

In raport cu protestanţii (luterani, calvini şi unitari), cari au 4 episcopii noi ar trebui să avem cel puţin 40 episcopii.

Faţă cu cei 5 episcopi romano-catolici (la 1.430.000 suflete), noi ar trebui să avem 45 episcopi. Şi nu-i avem!

De consilierii eparhiali fiind vorba cari sunt în situaţii similare cu canonicii romano-catolici şi greco-catolici. — iată cum stăm: In vechiul Regat de abia acum se înfiripează organizaţia aceasta, pe când uniţii din Ardeal au 28 canonici; deci cele 2 biserici catolice au 60 canonici cu aceleaşi atribuţii, ca şi consilierii eparhiali ortodocşi. Iar ortodocşii din ţara întreagă, ar trebui să aibă cel puţin 300 consilieri în raport cu cifra canonicilor catolici.

(Va urma.)

Conferinţe.

Cercul de studii P. N. L.

Duminecă 10 Martie, orele 11 a. m. a avut loc la cercul de studii al partidului naţional-liberal conferinţa dlui C. Stăncescu, profesor la politehnica din Timişoara „Despre clasele Sociale".

In faţa unui auditoriu numeros şi select conferenţiarul şi-a desvoltat subiectul, cu multă pătrundere şi documentare, arătând totdeodată atitudinea partidului liberal în ceeace priveşte lupta de clasă, enunţată cu taâta emfază de unele partide politice.

Viitoarea conferinţă o va ţine d-l N. Cristea, fost inspector şcolar, tratând despre „Problema învăţământului".

Asociaţia inginerilor.

Tot Duminecă 10, orele 11½, a avut loc conferinţa obişnuită dela cercul inginerilor. A vorbit d-l inginer Schapira, director la Astra, despre „Muzeul tehnic din München".

O admirabil de instructivă conferinţă, însoţită de zeci de proiecţiuni reprezentând diferite aspecte din interiorul imensului muzeu german, unic în Europa.

Sala asociaţiei inginerilor nefiind destul de încăpătoare şi ţinând seama de reala valoare educativă a conferinţei pentru marele public, credem că D-l Ing. Schapira ar face un mare serviciu publicului arădan, dacă şi-ar repeta conferinţa în sala Palatului Cultural.

Palatul Cultural.

In ziua de 10 Martie ora 5 p. m. a avut loc la Palatul cultural o şezătoare culturală la care a conferenţiat Dl. Prof. univ. C. Petranu, despre „Arta Vechiului Regat".

D-sa începe prin a arăta desvoltarea artistică în Muntenia. Arată prin proecţiuni diferite monumente de artă precum şi unele din picturile mai însemnate. Trece apoi la desvoltarea artistică în Moldova, unde de asemenea arată operete de artă, precum şi stilul în care au fost executate. După aceasta D-sa face o paralelă între arta Vechiului Regat" şi cea a Ardealului. Spune că arta culturală a Vechiului Regat e superioară celei din Ardeal, dar observă că în ceeace priveşte arta poporană, Ardealul stă la acelaş nivel, dacă nu la unul mai înalt decât al Vechiului Regat.

I. J.

Festivalul liceului „El. Ghiba-Birta"

In ziua de 10 Martie ora 11 a avut loc la teatrul din localitate un festival artistic aranjat de elevele liceului „Elena Ghiba-Birta" conduse de Dna Prof. Băduleştianu.

Programul a fost următorul: 1. „Judecata" comedie şcolară într'un act, jucată de elevele clasei III. 2. „Ileana Cosinzeana" piesă alegorică în 3 acte de Dna Dr. Aciu Fabian, jucată de elevele clasei IV.

Felul cum a decurs desfăşurarea programului, a impus. Micile domnişoare au redat rolurile cu o drăgălăşie deosebită. In ce priveşte punctul 1. „Judecata", a fost foarte bine interpretată de către elevele cl. III. cari au ştiut să dea expresiune atât de frumoasă rolurilor lor, încât au stârnit atenţia încordată a publicului care umplea sala. S'au remarcat Dşoarele Buzin Letiţia în rolul de preşedinte, Lipovan Minerva în rolul de advocat şi Balta Aurora în rolul de servitoare.

Punctul 2. din program a întrecut marginele la cari ne aşteptam. Eram curioşi să vedem cum vor reda această frumoasă piesă alegorică poporană. Intr'adevăr Dşoarele merită toată lauda. Fiecare personagiu prezenta atâta naturaleţă în predarea rolului, încât publicul s'a simţit mişcat de cele ce se petreceau pe scenă.

La vederea Cosinzenei şi la venirea Craiului, care voia s'o afie, gândurile tuturora se îndreptau la Transilvania pe care Craiul, Regatul, a putut s'o realipească la sânul său. Doina, horele, cântecile naţionale, costumele romă neşti precum şi frumosul decor în care s'a desfăşurat acţiunea piesei, au stârnit admiraţia publicului.

In această piesă s'au remarcat Dşoarele: Mariţa Rozalia în rolul Cosinzenei (simbolul Transilvaniei), Matinca Isabela în rolul Crăişorului (simbolul Regatului), Laugier H. în rolul Doinei, Maria Stela în rolul ciobănaşului, fluturaşul: Dşoara St. Romanescu, muzica: Dra Ciuhandu, Dra Moşoi, etc.

Venitul net este destinat elevelor sărace.

Reuşita festivalului denotă munca depusă de către Dna Profesoara Băduleşteanu, precum şi de către tinerile eleve. Gestul frumos al elevelor liceului „E. Ghiba-Birta" este vrednic de laudă şi este de dorit să fie imitat şi de alte şcoli.

I. Jebelean.

De vorbă cu badea Gheorghe.

— Alegerile judeţene. — Renaşterea Română. —

Cu un zîmbet semnificativ pe colţul buzelor mă aştepta la locul de întâlnire.

— Nu-ţi spuneam eu că-i şiretenie la mijloc... cu alegerile acelea; când să se voteze pentru senator e ger, iar peste două zile când să votăm pentru consiliul judeţan nu-i ger?!

— Aşa să vede, Badeo, că dumnealor, cei despre cari vorbirăm în rândul trecut au ştiut s'o sucească şi pe aceasta — îi răspunsei, iar el râzând din inimă îmi replică:

— O sucesc însă prost, căci se sucesc şi oamenii de către ei. Nu văzuşi, domnule, că lista liberală culeasă de data aceasta de *cinci ori* mai multe voturi ca şi în rândul trecut? Mare suceală!

— Apoi aceasta defapt, e mare schimbare şi în vreme aşa scurtă — zisei.

— Crezi doar că ţăranii n'au minte? Nu au băgat ei de seamă încotro merg treburile? Dare mare, de te beleşte până la os; scumpeşte apoi sare, petrol, chibrite.. Unde-i dar binele despre care ne vorbeau atât? Vai şi amar! Eu unul nu m'am pus să trag până aci carul nici unui partid, dar dacă ar fi să mă înhaţ la careva, apoi aşi pune umărul alături de cel liberal, — afirmă badea cu convingere, iar eu punându-i mâna pe umăr îi urmai şirul ideilor:

— Vor avea şi liberalii păcatele lor mai mărunte, un lucru nu li se poate însă tăgădui: ştiu conduce treburile ţării.

— De bună seamă că le ştiu — întrerupe badea — căci au învăţat ştiinţa aceia din neam în neam. Ei dacă se apucă de ceva, apoi aceia o şi duc la capăt!

— Au şi dare de mână să poată face ceva bun — îi întrerupsei, iar badea îmi întoarse:

— Nu văzuşi pe ăştia cu cât alaiu începură „Renaşterea Română", iacătă-i că s'au înecat cu ea cu tot! Mai bine-i aşa că ne facem de râsul străinilor? Ce vor zice vlădicii acei ungureşti şi toţi străinii aceia cari au benchetuit atunci la deschiderea foaiei?

Badea îşi plecă capul parcă pe umerii săi s'ar lăsă deodată toată ruşinea împreunată de acel fiasco gazetăresc arădan.

— Dă-ne mintea Românului cea de pe urmă — îi zic, iar el ridicându-şi capul cu o oarecare mândrie îmi strânge mâna cu cuvintele:

— Ba să dea bunul Dumnezeu Românilor mintea deşteaptă şi să ţină laolaltă ca fraţii cei buni, când e vorba de treabă românească, şi acolo să nu mai fie căutare la partide, ci să fim toţi una, căci altcum ne râd străinii!

Badea Gheorghe are dreptate. Cotidianul românesc în Arad nu se va naşte niciodată din sânul unui partid ci din sufletul unit al tuturor Românilor de bine! *ct.*

Oare, până când...?

Ni-a venit la cunoştinţă un caz, despre care am fi dorit să nu fie adevărat, pe care trebue să-l semnalăm în publicitate.

E cazul unei persoane din învăţământ, care are o veche încurcătură de deslegat la Episcopia Aradului.

Nu ne ocupăm de nume, ci de substratul chestiunei.

Situaţia ce i-se creiase acelei profesoare — căci de o femeie e vorba — în învăţământul confesional, a silit'o, ca vr'o zece ani de a rândul să-şi reclame la Episcopie drepturile sale. Şi când justele dorinţe i-au fost nesocotite, a fost silită să reclame la mitropolia din Sibiu şi guvernul unguresc, rezolvarea dreaptă a situaţiei sale.

Alţi doisprezece ani de zile — sub trei mitropoliţi! — a stat chestia sa numai în apel la mitropolie, pânăce în toamna trecută, crâmpiţa a fost deslegată în favorul profesoarei.

Acum, de cinci luni de zile de când chestia a fost rezolvată la forul apelatoric ultim, nu s'a ajuns nici măcar până la publicarea rezoluţiei mitropolitane, care stă la Arad la Episcopie, de cel puţin trei luni de zile.

...Oare, până când.....?

Dacă asemenea lucruri se pot acolo unde trebue să fie o bună rânduială sub un nou regim eparhial, atunci nu mai ştim: ce se poate şi ce nu se poate, în Biserica noastră!

Ştim însă un lucru, ce transpiră din scrisori tot mai dese ce primim şi ni-se cere să fie publicate, — că există nemulţumiri, cari se cer rezolvate pe alta cale decât aceea a publicisticei.

Dar, dacă tot aşa vor merge lucrurile, nu vom putea rezista multă vreme cu coloanele noastre.

Cronica dramatică.

(urmare din Pag. 1-a.)

Şi publicul arădan, pe care sunt supăraţi toţi impresarii turneelor cu ansambluri alcătuite în vederea beneficiilor materiale, — a dovedit că ştie să aprecieze adevăratele reprezentaţii de artă, după cum ştie că nu trebue să facă sacrificii de timp şi bani pentru încurajarea cabotinismului.

*

Şi ce bine ar fi fost dacă şi provincia ar fi procedat la fel cu ocazia exhibiţiei scabroase şi triviale cu care a găsit de cuviinţă să ne fericească compania Kanner-Pizone-Zuchi Eremia adăpostiţi sub răsunătoarea firmă „Scala". Trupele de comedianţi ambulanţi de prin târgurile de ţară se prezintă în faţa gură-cascilor mai decente în expresie şi ţinută de cum s-au prezentat „artiştii" (!) de la „Scala" (!!) în faţa spectatorilor care şi-au plătit cu 150—220 lei un bilet de intrare. In localurile de noapte în care intri cu gulerul ridicat şi cu pălăria trasă pe ochi, poţi găsi mai multă bună cuviinţă în gesturi şi mai puţină trivialitate în expresie — decât la trupa pe care un public îngăduitor a lăsat-o o seară întreagă să-şi desvăluie toată ascunzişurile sexelor şi să-şi golească toată hasnaua „spiritului" pe scena teatrului orăşenesc.

O a doua observaţie.

Nu se poate face nimic pentru ca reprezentaţiile să înceapă la ora anunţată?

Şi dacă sala trebue cedată, nu se poate face nimic pentru a preveni publicul să nu se lase păcălit? Dacă nu tot publicul măcar părinţii cari îşi aduc şi copiii la teatru?!

Oare comisia teatrului nu are altă menire decât aceia de a fi prezentă la spectacole?

Fil. Constantinescu.

Cetiţi şi răspândiţi ziarul

„Tribuna Nouă"

O faptă mare a unui om şi mai mare.

Zilele trecute şi-a făcut cursul în publicistica română o ştire, pe care ne simţim plăcut îndatoraţi s'o reproducem şi noi. E vorba de un măreţ gest al d-lui profesor *N. Iorga.*

Fundaţia „Regele Ferdinand" l-a învrednicit de un premiu de 300 mii Lei, pentru măreaţa sa activitate culturală desfăşurată în ţară şi străinătate. Iar d. N. Iorga, omul fără averi şi cu familie grea, a dăruit aceasta firmă Universităţii din Bucureşti, ca fundaţiune pe numele de botez (fără arătarea numelui familiar) alor două copile ce a pierdut, Elena şi Adriana. Iar nu de mult, şi-a dăruit foarte preţioasa sa bibliotecă studenţimei dela Universitate.

Remarcăm faptele, în aceste vorbe, scurte, căci grăesc ele deajuns, şi fără de comentarii.

Mulţumire publică.

Societatea ortodoxă naţională a femeilor române-filiala Arad aduce cele mai vii mulţumiri tuturor acelor care au contribuit la buna reuşită a zilei mărţişoarelor. Mulţumeşte în special Doamnelor Directoare: C Laugier, Scarlatescu, M. Stroiescu. L. Ungureanu şi Dlui Director N. Mihulin, apoi Doamnelor Dr. Cucu, Dr. Memetea, V. Moşoiu, Col. Păunescu, Dr. N Popovici, Ing. Stefănescu, Pr. C. Turicu şi D-şoarelor A. Cornea, Paraschiv şi Mihuţia, cari n'au cruţat nici-o ostăneală pentru a procura societăţii prin vinderea mărţişoarelor, un venit cât mai mare. Deasemenea mulţumeste cumpărătorilor mai ales D-lor V. Goldiş. Dumitrescu, Ing C. Niculescu, Ing. Rimbaş, Ing. Sapira, Căp. Oarză, Chera, I. Oprea, Dr. Luszt Aczél, Schiffmann, Eisele, Rado, băncii Aradana pentru însemnatele suprasolviri.

S'a încasat în total suma de Lei 33592 din care detrăgându-se costul mărţişoarelor rămâne în beneficiul societăţii un venit curat de Lei 12262,

In numele Societăţii ortodoxe naţionale a femeilor române filiala Arad.

L. Crişan preşedintă.

Cu începere de Marţi 19 Martie a. c., va apare zilnic în Arad organul independent:

„Voinţa Poporului"

Cum se preface o Casă Culturală în club politic,

sau cât se plăteşte unui avocat naţional-ţărănist ca să te scoată nevinovat.

Avem în faţă o scrisoare din Bonţeşti, semnată de ţăranii frunaţaşi Ioan Oprea, Ilarie Şaic şi Vasile Hanciu, în care cumineţii plugari ne trimet jalba lor dureroasă ca în timpul jugului asupritor al stăpânirei ungureşti.

Iată faptele:

Casa Naţională se preface în Club politic.

In ziua de 9 Martie a. c. şi-a făcut apariţia în comuna Bonţeşti un foarte dubios student, de meserie agent de propagandă naţional-ţărănist (profesionist,) şi ca atare investit cu puteri discreţionale. Cum se întâmplase să fie zi de sărbătoare a dat ordin preşedintelui comisiunei interimare să bată toba la casele oamenilor aducându-le la cunoştinţă că vrând să se pue temelie partidului naţional-ţărănesc, toată lumea să se adune în Casa Culturală.

Când locului fu ticsit de curioşi veniţi — „s'o vadă şi pe asta" — pretinsul student luă cuvântul dând cetire Statutului Organizaţiunei partidului naţional-ţărănesc. Recunoscând în sală pe ţăranii Ioan Oprea, Vasile Hanciu şi Ilarie Şaic, începu să înjure strigând în gura mare ca „tâlharii de liberali" să iasă afară.

La opunerea ţăranilor, dubiosul student începu să ameninţe asistenţa cu un s aun pe care îl avea în apropiere.

Dar cum şi era de aşteptat nici unul nu găsi cu cale să-i facă pe plac. şi furiosul student a fost la urma urmei silit să-şi dea seama că între o Casă Culturală şi Club Naţional-Ţărănesc este o prăpăstioasă deosebire.

Cât plăteşti unui advocat naţional-ţărănesc ca să te scoată nevinovat.

S'a trecut apoi la constituirea partidului naţional-ţărănesc. După multă codeală au reuşit să se înscrie un număr de 22 de ţărani recrutaţi din putura cea mai de jos a comunei.

După ce tretinsul student lea luat jurământul, a trecut la partea practică a chestiunei cerând dela fiecare membru câte 35 de lei.

Cum însă onoraţii membrii începură să dea semne de iritare, studentul lea dat următoarea explicaţiune. In schimbul sumei de 35 lei fiecare din voi va primi un carnet cartonat şi legat în piele de crocodil, care fiind prevăzut cu fotografia purtătorului vă va servi ca legitimaţiune în faţa d-lui deputat Vlad, atunci când veţi merge să-i cereţi câte ceva. Din restul sumei se va plăti un advocat permanent la clubul partidului, care, atunci când voi veţi pălmui pe cineva, vă va scoate nevinovaţi.

Iată situaţiunea degradatoare şi abjectă în care se pun efebii demagogiei naţional-ţărăniste, cari, prefăcând singura Casă a Culturei unui sat oropsit, într'un Club politic, îndeamnă prin nesăbuite promisiuni la nesocotite agitaţiuni politice.

Cumineţenia ţăranului român este însă o garanţie sigură împotriva agitaţiunilor şi influenţelor de orice fel. Iar cele întâmplate în comuna Bonţeşti, o tristă, o foarte tristă lecţie!

Ioan Oprea.

Are?—sau nu are?

„Partidul naţional-ţărănesc nu are nici în clin nici în mânecă cu partidul comunist din România."

Aşa a declarat dl. Al. Vaida-Voevod, aşa a declarat dl D. R. Ioaniţescu, aşa declară toţi miniştrii, subsecretarii de stat, şefii de cabinet, deputaţii majoritari, senatorii majoritari şi preşedinţii Camerelor. Aşa scrie Dreptatea oficiosul guvernului, aşa scriu toate fiţuicele subvenţionate de partidul naţional-ţărănesc.

Şi totuş un fapt concret vine să desmintă strădania miniştrilor şi ministerabililor de a ascunde în categorice negaţiuni, josnicia unui adevăr şi mai josnic:

Dl. Ion Chera, „distins" fruntaş naţional-ţărănist,

> membru în delegaţia permanentă a partidului naţional-ţărănesc, membru în comisiunea interimară a Judeţului Arad, membru în comisiunea interimară a Camerei de Comerţ din Arad

fericit proprietar al unor perechi de case din Arad, a dat adăpost, în casa d-sale proprie din str Luter 1, ziarului „Virradat" oficiosul recunoscut al partidului Comunist din Arad.

Intru cât nu poate să fie vorba decât despre o grosolană coincidenţă, ţinem să subliniem încăodată desminţirile oficiale ale dlui Vaida-Voevod ministru de interne.

Hibou.

O nouă „capacitate" relevată printr'o nouă „legalitate" a Comisiunei Interimare din Arad.

Suntem informaţi că Comisiunea Interimară a Municipiului Arad a numit în postul de administrator al unui spital din Arad o „capacitate" pe care vitregia soartei l'a împiedecat să se reliefeze până acum. „Capacitatea" în chestie se numeşte Cosma şi e de loc din Măderat.

Am aflat (pe cale particulară) că d-l Cosma pe lângă excelente insuşiri fizice şi intelectuale este primul absolvent cu „elogii" şi doctor „utriusque" al Universităţii personale a d-lui prefect Marşeu, la Utviniş.

Dorim pe această cale spor la muncă şi perseverenţă noului administrator al Spitalului de Tuberculoşi din Arad.

Riporter.

La Hălmagiu

vechi naţional-ţărăniştii părăsesc partidul.

Câţiva fruntaşi ai partidului naţional ţărănesc din Hălmagiu, şi-au trimis în scris clubului organizaţiei din Arad, demisiile lor din partid.

Până aici nu este absolut nimic deosebit. Demisiunile din partidele politice sunt foarte obişnuite şi ele dovedesc de multe ori lipsa de convingere politică sau nesatisfacerea intereselor celor demisionaţi de către proprii lor partizani. Şi apoi sunt chiar domni mari, cu pretenţii de miniştri, cari trec dintr'un partid într'altul cu uşurinţa cu care şi-ar schimba camera de hotel sau costumul de haine. Ce să mai zicem atunci de micii partizani de pe la satele periferice.

Ceeace interesează însă în cazul de faţă sunt *motivele* pentru care foştii fruntaşi naţional-ţărăniştii din Hălmagiu şi-au părăsit partidul. Le precizează ei singuri în demisie.

Iată-le:

„Conducerea de aci a circumscripţiei Hălmagiu, e într'aşa mâni încât nu numai noi *dar* toţi cei mai fruntaşi şi mai deştepţi ţărani din jur părăsesc partidul. In primul rând centrul (adecă cei din Arad N. R) e de vină; *s-au făcut din partea delegaţilor promisiuni ba chiar agitaţii*, încât azi numai naivii mai cred.

Aşa dar: *s-au făcut din partea delegaţilor promisiuni, ba chiar agitaţii.* Şi asta nu o spune Tribuna-Nouă sau Viitorul, nu o spun liberalii sau „liberuşii" ci o spun chiar naţional-ţăraniştii cei cari au votat cu „inelul vrăjit", şi anume 5 „locuitori din comuna Hălmagiu până în prezent înflăcăraţi aderenţi (membrii întodeauna asistenţi şi delegaţi la alegeri) ai partidului naţional-ţărănesc", aşa cum declară în scrisoarea lor către prezidenţia partidului naţional-ţărănesc cei demisionaţi!

Reacţiunea a început şi continuă!

Domnii şefi de sectoare, membri delegaţiei permanente, preşedinţii organizaţiilor săteşti, precum şi toţi membri Clubului Naţional-Liberal sunt invitaţi a lua parte la şedinţa ce va avea loc în ziua de Vineri 22 Martie 1929 ora 11 a. m., în localul clubului.

Fabrica de Conductori la Uzinele Comunale din Arad.

Dr. Raicu et Comp.

Odată cu instalarea sa sub turnul Primăriei, Dl. Dr. Luţai Cornel, preşedintele Comisiei Interimare a Municipiului Arad, a dat sfoară în ţară prin mieroase interviewuri, că adică de aci inainte va domni la Primărie *cinstea, dreptatea* şi *legalitatea*, iar domnia sa, prin toate actele sale, se va strădui să înlăture dela conducerea oraşului, toate interesele meschine de politică de partid.

Dar... abia s'a stins ultimul ecou al flautei dumisale de mătase în urechile smeriţilor contribuabili, cari păreră că răsuflă pentru o clipă uşuraţi şi iată că se porni o goană fioroasă împotriva nefericiţilor slujbaşi, servitori şi mici funcţionari. Ca stârnite din pustiuri poftele şi ambiţiunile partizanilor se ridică provocătoare şi pretind să fie satisfăcute... Şi iată cum s'a format o fabrică de conductori la Uzinele Comunale sub auspiciile dlui consilier Dr. Raicu, iată cum funcţionarii cinstiţi şi cu vechime de 2—6 ani sunt daţi afară fără nici un motiv şi oameni fără nici o pregătire, inundă posturile de răspundere ale administraţiunei comunale.

Pentru satisfacerea bătăuşilor gărzii naţionale dela alegerile generale din Şocodor, au fost concediaţi următorii conducători:

1. Şopârla Teodor în serviciul Uz Com. de 6 ani om căsătorit cu 3 copii.
2. Truţ Teodor în serv. U. C. de 6 ani, căsătorit cu trei copii.
3. Bochiş George în serv. de 6 ani, fochist, căsătorit.
4. Călinic Teodor în serv. de 2 ani, căsătorit, cu familie grea.
5. Rada George în serv. de 6 ani, căsătorit.
6. Dobrea George în sev. de 2 ani' căsătorit.
7. Mugurean Moise în serv. de 1 an, căsătorit.

Nenorociţii funcţionari licenţiaţi din serviciu fără vină, la bunul plac al oamenilor legalităţii, prezintându-se la dl Dr. Cornel Luţai să ceară o lămurire sau poate un sfat, acesta, într'un acces de sinceritate, a declarat în public:

—„V am dat afară ca să fac loc la oamenii noştri."—

Fraza aceasta rezumă o epocă. E epoca legalităţii partidului naţional-ţărănesc. Să le fie de bine. *Hibou.*

„PLUGARUL"

INSOŢIRE ECONOMICĂ DE PĂSTRARE ŞI CREDIT DRAUŢ.

Domnii membri ai insoţirii economice de păstrare şi credit „PLUGARUL", în senzul Art. 19 din Statut, sunt convocaţi la:

a XII Adunare Generală Ordinară

care se va ţine în Drauţ, la 2 Aprilie 1929, la ora 2 d. a. în localul insoţirii.

ORDINEA DE ZI:

1. Deschiderea adunării şi numirea unui notar, 2 verificatori şi 2 scrutinători
2. Raportul Direcţiunii şi a comisiei de control, stabilirea bilanţului pe 1928 şi darea absolutorului.
3. Distribuirea profitului net.
4. Alegerea comisiei de control pe un an.
5. Inchiderea adunării

DIRECŢIUNEA

ACTIVA — CONTUL BILANŢ PE ANUL 1928. — PASIVA

Cassa	1762 78	Capital	35950 —
Mărfuri	217014 78	Fond de rezervă	77519 46
Acţii la bănci	500 —	Diverşi creditori	22887 —
		Dividendă neridicată	570 —
		Profit net	82351 10
	219277 56		219277 56

Drauţ, la 31 Decemvrie 1928.

DIRECŢIUNEA:

(ss) *Gheorghe Popa*, (ss) *Gheorghe Balta*, (ss) *Sentie Sirb*, (ss) *Anuţ Sirb*, (ss) *Moisă Pelea.*

Consiliul de control:

Verificat şi aflat în ordine

(ss) *Gheorghe Butariu*, (ss) *Gheorghe Ştepan*, (ss) *Vante Gligor*, (ss) *Pavel Jiva*, (ss) *Ioan Bocşa*

Tiparul Tipografiei Diecezane, Arad — Girant responsabil ŞTEFAN DRAGA.